LLAWLYFR PROSIECT DANGOSYDDION IAITH

MYNEGAI

RHAN 1 SAMPLO A MATERION AMRYWIOL 3
1. Creu ffrâm samplo 3
2. Sut i ddethol ar hap 5
3. Cyfeirnodi'r cyrff 6
4. Llwybrau i'w dilyn yn y gwaith maes 6
5. Dethol galwadau ffôn 7
6. Dethol gwefannau 7
7. Arwyddion, Hysbysebion a Thaflenni 7
8. Dosbarthu fesul iaith 8
9. Dosbarthu i sectorau 8
RHAN 2 FFURFLENNI GRID A CHYFARWYDDIADAU 11
Cyffredinol 11
1. Arwyddion 11
2. Ymweliadau 21
3. Galwadau Ffôn 27
4. Gwefannau 33
5. Taflenni 35
6. Arsyllu Mewn Caffi A Thafarn 37
7. Arsyllu Ar Deithiau Cludiant Cyhoeddus 39
8. Arsyllu Ar Achlysur Chwaraeon 41
9. Tynnu Lluniau 43
ATODIAD A 44
Dosbarthiad Enghreifftiol o'r Cyrff a astudiwyd, yn dangos y Dosbarth a'r Sector 44
ATODIAD B 47
Arolygon i'r Dyfodol 47

RHAN 1 SAMPLO A MATERION AMRYWIOL

1. Creu ffrâm samplo

Mae angen i chi greu ffrâm samplo mor gyflawn â phosib trwy gasglu gwybodaeth o gyfeirlyfrau ffôn (yn enwedig y Tudalennau Melyn), y We, ffynonellau gwybodaeth eraill megis cynghorau sir, llywodraeth ganol, llyfrgelloedd, ayb. Dylai'r rhestrau fod mor gyfredol â phosib. Argymhellir hefyd ymweld â'r lleoliad ymlaen llaw er mwyn asesu nifer y swyddfeydd cyhoeddus, cyrff iechyd, gwirfoddol, ayb. ynghyd â sefydlu nifer y siopau a busnesau sydd yn y lleoliad dan sylw.

Unwaith yr ydych yn gwybod cyfanswm y cyrff yr ydych eisiau gwneud cyswllt â nhw mewn sector arbennig, mae angen i chi benderfynu pa gyrff penodol yr ydych am gysylltu â nhw.

Dethol Sampl:

1. **Llywodraeth ganol**

Mae angen cynnwys pob corff llywodraeth ganol a geir yn y lleoliad, gan gynnwys, os oes rhai, un gangen o Swyddfa Treth y Wlad, Nawdd Cymdeithasol, Canolfan Waith, gan ddethol ar hap os oes mwy nag un gangen o'r cyrff hyn yn y lleoliad. Enghreifftiau eraill o gyrff llywodraeth ganol yw swyddfeydd Nawdd Cymdeithasol, Gwasanaeth Prawf, Cyngor Cefn Gwlad, Gyrfa Cymru , DVLA, a swyddfeydd a chanolfannau'r Bwrdd Croeso. Noder fod canolfannau croeso fel arfer yn dod o dan adain llywodraeth leol (gweler 2 isod).

2. **Llywodraeth leol**

Mae angen cynnwys pob corff llywodraeth leol a geir yn y lleoliad, gan gynnwys prif swyddfeydd y cyngor sir, bwrdeistref, tref neu ddinas, os ydynt â swyddfa/ swyddfeydd yn y lleoliad dan sylw, gan ddethol ar hap os oes mwy nag un swyddfa o'r cyrff hyn yn y lleoliad. Enghreifftiau eraill o gyrff llywodraeth leol yw'r cyngor sir, heddlu, gwasanaeth tan, cynghorau tref, canolfannau croeso (os ydynt o dan ofal y cyngor lleol), a Chymuned yn Gyntaf.

3. **Llysoedd barn**

Os oes llysoedd barn yn y lleoliad, dylid bob amser eu cynnwys. Gall hynny olygu adeiladau llysoedd ynadon, sirol a'r Goron, a swyddfeydd y llysoedd hyn (e.e. Swyddfa Clerc yr Ynadon).

4. **Siopau a busnesau**

Mae angen cynnwys yn eich sampl 60 o gwmnïau a siopau bach, gan ddethol ar hap os oes angen. Mae angen hefyd sicrhau fod gennych ddetholiad o siopau cadwyn a busnesau mawr yn eich sampl, gan gynnwys cyfleustodau megis nwy a thrydan, os oes ganddynt swyddfeydd yn y lleoliad, y Swyddfa Bost, banciau, a siopau mawr megis Tesco a Woolworths. Mae'n bosib y byddwch yn cynnwys bob un sydd yn y lleoliad, os oes llai na 10 yno. Fel arall, dewisir sampl ar hap o'r siopau/busnesau cadwyn sydd yno, gan sicrhau sampl o 10. Mae'r ffigwr hwn yn ychwanegol at y sampl o 60, gan wneud sampl cyfan o rhwng 60-70 o siopau a busnesau bach a mawr.

Os oes stadau diwydiannol/ parciau busnes yn y lleoliad *a bod y cyhoedd yn cael mynediad iddynt*, yna cynhwyswch y rhain hefyd yn eich sampl o fusnesau bach neu fawr, gan ddibynnu ar faint y fenter dan sylw. Os nad oes mynediad i'r cyhoedd, yna anwybyddwch y rhain wrth greu eich ffrâm samplo.

Sampl:	Siopau/busnesau mawr	10
	Siopau/busnesau bach	60

5. **Sefydliadau gwirfoddol**

Mae cyrff gwirfoddol yn cynnwys, er enghraifft, pleidiau gwleidyddol, Oxfam, Tŷ Hafan, y Groes Goch, a'r NFU. Noder y bydd siopau Oxfam, Tenovus, ayb. a geir ar y stryd fawr yn cael eu cynnwys o dan "cyrff gwirfoddol" yn hytrach nag o dan "siopau a busnesau".

6. **Hamdden**

Mae hamdden yn cynnwys theatrau/sinemâu a chwaraeon. Cynhwyswch glybiau chwaraeon megis clybiau peldroed, athletau, criced, ayb. a phob theatr a sinema sydd yn y lleoliad.

Fodd bynnag, noder y dylid ystyried rhai elfennau o gyrff hamdden o dan benawdau gwahanol. Er enghraifft, os oes clwb cymdeithasol yn gysylltiedig â chlwb chwaraeon (yn cynnal nosweithiau cymdeithasol, gwerthu alcohol, ayb.) bydd hwn yn cael ei gyfrif o dan bennawd busnesau bach (neu fusnes mawr, os oes mwy nag un gangen).

- Clwb Peldroed Dinas Bangor - chwaraeon
- Clwb Cymdeithasol Clwb Peldroed Dinas Bangor – busnes bach

Achos arall i'w ystyried yw canolfannau hamdden, a all fod yn fusnesau bach neu fawr, neu o dan ofal llywodraeth leol: e.e.:

- Canolfan Hamdden JJB Sports – busnes cadwyn
- Canolfan Hamdden Arfon – llywodraeth leol

7. **Sefydliadau Iechyd**

Mae angen cynnwys bob amser y corff iechyd sydd bwysicaf i'r lleoliad - e.e. fel arfer ysbyty mewn lleoliad mawr neu feddygfa mewn lleoliad bach. Yna dylid dethol sampl ar hap o gyrff iechyd eraill - e.e. Byrddau Iechyd lleol, Ymddiriedolaethau Iechyd GIG (h.y. swyddfeydd, gan mai i'r rhain hefyd mae'r ysbytai'n perthyn), Ymddiriedolaeth Iechyd GIG Gwasanaethau Ambiwlans, deintyddion, a chanolfannau iechyd. Sylwer fod cartrefi nyrsio preifat yn cael eu cyfrif fel busnes, ond mae unrhyw gartref nyrsio sydd o dan ofal Bwrdd Iechyd lleol neu'r Ymddiriedolaeth Iechyd yn dod o dan y pennawd 'Iechyd'.

8. **Cludiant Cyhoeddus**

Mae angen cynnwys bob amser unrhyw orsaf drenau, swyddfeydd bysiau, porthladd neu faes awyr sydd yn y lleoliad.

NODER: Mae angen dethol cyfanswm o 10 o gyrff o blith adrannau 5, 6, 7 ac 8 uchod, os oes digon ar gael yn y lleoliad. Bydd y nifer o bob adran yn y sampl terfynol yn dibynnu ar nifer y gwahanol gyrff fesul adran yn y lleoliad dan sylw, ond mae angen anelu at gael sampl cynrychioladol bob amser.

2. Sut i ddethol ar hap

Cofiwch eich bod yn cynnwys *pob* corff llywodraeth ganol, lleol a llysoedd sydd yn y lleoliad. Ond o safbwynt y sectorau eraill, bydd angen i chi ddethol y cyrff ar hap:

Yn gyntaf, cesglwch at ei gilydd bob rhestr bosib o enwau'r cyrff perthnasol sydd yn y lleoliad, fel yr amlinellir o dan bennawd 1 uchod. Yna dewiswch eich sampl ar hap o'r rhestr gyfansawdd, gan ddibynnu ar y nifer o gyrff dan sylw.

Enghraifft 1: os oes 23 corff gwirfoddol a chithau angen sampl o 8 ohonynt, yna byddwch yn dethol 8 enw ar hap o'r rhestr., gan ddefnyddio techneg dewis yr enwau 'allan o het'.

Enghraifft 2: os oes 200 o siopau/busnesau bach mewn lleoliad, a chithau angen ymweld â 50 ohonynt, yna byddwch yn dethol bob 4ydd siop/busnes ar hyd eich dewis lwybrau.

3. Cyfeirnodi'r cyrff

Cyn cychwyn, rydych angen: map manwl o'r strydoedd, wedi ei rannu yn ôl yr ardaloedd yr ydych am ddefnyddio. Ar ôl llunio'r rhestrau cyflawn o'r cyrff yr ydych am ymweld â nhw, yna mae angen labelu bob un gyda'r cyfeirnod grid cywir (e.e. SN 1872650378). Bydd hyn yn sicrhau fod yr union leoliad yn cael ei gofnodi, fel bod modd ailymweld â'r un lleoliad yn y dyfodol mewn arolygon pellach. Os oes mwy nag un corff yn yr un lleoliad (e.e. os oes swyddfa uwchben siop), yna dylid ychwanegu 1 at ddigid olaf y corff sydd ar y llawr cyntaf.

Noder na fyddwch yn gallu creu'r cyfeirnod cywir ar gyfer siopau a busnesau bach (nac o bosib y rhai mawr) hyd nes y byddwch wedi gwneud eich gwaith maes, gan nad ydych o anghenraid yn gwybod cyn i chi fynd allan yn union pa siopau/busnesau y byddwch yn ymweld â nhw. Mae'n bwysig eich bod yn cofnodi'n gywir a llawn enw a chyfeiriad y siop/busnes ar eich ffurflenni, gan y bydd angen i chi gyfeirnodi'r corff yn brydlon ar ddiwedd eich gwaith maes.

4. Llwybrau i'w dilyn yn y gwaith maes

Siopau a busnesau

1. Byddwch bob amser yn defnyddio'r brif stryd siopa, ac o leiaf un canolfan siopa (os oes un yn y lleoliad) i ymweld â nhw ac i nodi iaith arwyddion. Yna byddwch yn dethol llwybrau/ strydoedd eraill yn ôl yr angen i gyrraedd y nifer angenrheidiol o siopau a busnesau yn eich sampl o 60.

2. Cychwynnwch ar un pen o'r stryd, gan ddethol bob yn 2il, 5ed, 10fed, ayb. siop/busnes i arsyllu arnynt neu i ymweld â nhw. Cadwch at un ochr y stryd i ddechrau.

3. Ar ôl i chi gyrraedd pen y stryd, ac os nad ydych wedi cael digon i lenwi eich sampl, yna dowch yn ôl ar hyd ochr arall y stryd, gan ddethol bob yn 2il, 5ed, 10fed siop/busnes, yn ôl yr angen.

5. Dethol galwadau ffôn

I wneud eich detholiad, byddwch fel rheol yn defnyddio'r Tudalennau Melyn a'r cyfarwyddiadur teliffon priodol sy'n cynnwys siopau a busnesau gwasanaethau yn yr ardal dan sylw.

1. Ffoniwch *bob* corff llywodraeth ganol a lleol ac unrhyw lys barn sydd yn eich lleoliad *ddwy waith*, ar wahanol amseroedd (e.e. bore/prynhawn).

2. Ffoniwch sampl o'r siopau a busnesau unwaith. Byddwch yn ffonio 60 o'r rhain. Detholwch eich sampl ar hap o'ch ffrâm samplo. Ni fyddant o anghenraid yr un siopau a busnesau yr ydych wedi ymweld â nhw.

3. Ffoniwch 20 o gyrff o blith y rhestr o gyrff amrywiol, gan gynnwys cyrff gwirfoddol, hamdden, iechyd a chludiant. Detholwch eich sampl ar hap o'ch ffrâm samplo. Ni fyddant o anghenraid yr un cyrff yr ydych wedi ymweld â nhw.

4. Nodwch y byddwch yn cael opsiwn mewn rhai achosion i ddewis llinell gymorth Gymraeg - os yw ar gael, dylech ddethol yr opsiwn hwn. Hefyd mae'n bosib mai dim ond rhifau canolog a geir ar gyfer rhai cyrff - e.e. banciau sy'n cynnig rhif 0845. Fodd bynnag, os oes opsiwn i ddethol rhif ffôn lleol, dylech wneud hynny ond os nad yw'n opsiwn, yna dylech ddefnyddio'r rhif 0845.

6. Dethol gwefannau

1. Gwiriwch wefannau bob un o'r cyrff a oedd yn eich sampl galwadau ffôn. (Mae'n bosib na fydd gan nifer o'r cyrff llai wefan.)

2. Cofiwch y bydd angen gwirio *pob* gwefan llywodraeth ganol a lleol, ac unrhyw lys barn.

3. Yn achos siopau a busnesau, mae'n debygol mai dim ond gan siopau cadwyn a busnesau mawr y bydd gwefannau.

4. Yna edrychwch ar wefannau'r cyrff amrywiol eraill yr ydych wedi eu ffonio.

7. Arwyddion, Hysbysebion a Thaflenni

1. Pan ydych yn ymweld â chyrff, bydd angen i chi nodi iaith hyd at 3 o arwyddion allanol neu arwyddion mewnol, e.e. yn y ffenestr, yn hongian o'r nenfwd neu ar wal..

2. Yn ogystal bydd angen i chi nodi hysbysebion a welwch ar y stryd sy'n eich cyfeirio at y cyrff yr ydych yn ymweld â nhw – e.e. byrddau biliau, hysbysebion siopau.

3. Mae angen i chi hefyd ddethol y 3 taflen gyntaf a welwch wrth ymweld â'r cyrff amrywiol yn eich sampl.

4. Byddwch angen tynnu lluniau o arwyddion a hysbysebion - gweler Rhan 2, Adran 9 isod.

8. Dosbarthu fesul iaith

8.1 Enwau ar Arwyddion

Gallwn ddod o hyd i'r canlynol ar arwydd:

- dosbarthiad/enw generig: Cynllunydd Gwallt, Siop Fara, Cigydd
- enwau masnachol neu enwau pobl: Debenhams, Tesco, R. Jones & Sons, E Jones a'i Feibion a'i Ferch

Os oes enw generig ar yr arwydd, byddwch yn canolbwyntio ar iaith yr enw generig ac yn anwybyddu'r enw masnachol neu enwau'r unigolion.

Os nad oes enw generig, edrychwn ar enw'r unigolion neu enwau eraill, a nodi iaith y rhain. Os mai arwyddlun neu debyg sydd arno, ac nad yw'n bosib nodi iaith, nodwch hynny . Ceisiwch osgoi arwyddion o'r math hwn pan fo'n bosib – edrychwch ar y siop/busnes drws nesaf yn lle hynny.

8.2 Opsiynau ieithyddol

Byddwch yn nodi'r ieithoedd fel a ganlyn:

Cymraeg	1
Saesneg	2
Dwyieithog	3
Dim iaith	9

9. Dosbarthu i sectorau

Wrth ystyried sut i ddosbarthu'r gwahanol gyrff yr ydych yn creu math o deipoleg. Yr hyn sydd yn bwysig yw sicrhau fod y deipoleg a adeiledir yn seiliedig ar egwyddorion sydd yn berthnasol i nod y prosiect. Yn hyn o beth rhaid ystyried y ffactorau sydd yn dylanwadu ar ddefnydd iaith sef gallu ieithyddol, bodlonrwydd i ddefnyddio'r iaith, a'r cyfleoedd i ddefnyddio'r iaith berthnasol.

Wrth ystyried y cyrff, rydych yn canolbwyntio ar sut mae gallu ieithyddol a bodlonrwydd i ddefnyddio'r Gymraeg yn dylanwadu ar y cyfle i'w defnyddio.

Gan fod gorfodaeth statudol yn bodoli ar draws y sector gyhoeddus, tueddir i gyflogi personél sydd yn medru'r Gymraeg gan sicrhau mai elfen ganolog o'u gwaith yw defnyddio'r iaith. Nid oes dim byd tebyg ar gyfer y sector breifat na'r sector wirfoddol, ac yma dibynnir ar awydd y cyrff unigol i blesio'r cwsmer. Mae hyn yn gofyn am ymwybyddiaeth neilltuol.

Gellir dadlau fod corff sydd yn gangen i fusnes cadwyn sydd â'i bencadlys tu allan i Gymru mewn sefyllfa pur wahanol i gorff bach lleol. Ar yr un llaw, mae'n bosib bod yr ymwybyddiaeth o anghenion y Gymraeg yn wahanol. Ar y llaw arall, mae lefel yr adnoddau sydd ar gael yn wahanol. Mae busnes teuluol yn aml yn ddibynnol ar lafur teulu ac yn methu ymestyn i gyflogi neb tu hwnt i hynny. Felly mae gallu ieithyddol y staff i raddau ynghlwm â gallu oddi mewn i'r teulu. Dyma'r math o ffactorau sydd yn gyfrifol am strwythuro'r deipoleg a ddefnyddir.

Yn dilyn y gwaith a wnaethpwyd yn yr astudiaeth beilot, rydym yn addasu rhyw gymaint ar y dosbarthiad a ddefnyddir gan Ofercat i gydweddu'n well ag anghenion gwaith o'r fath yng Nghymru. Dylid defnyddio'r dosbarthiad canlynol:

1. Llywodraeth ganol
2. Llywodraeth leol
3. Llysoedd barn
4. Sefydliadau cymdeithasol/economaidd
    - siopau/busnesau cadwyn
    - siopau a busnesau bach
5. Sefydliadau gwirfoddol
6. Hamdden
    - theatrau a sinemâu
    - chwaraeon
7. Sefydliadau iechyd
8. Cludiant cyhoeddus

Mae'r tabl yn Atodiad A yn cyflwyno rhestr enghreifftiol, gan ddefnyddio rhai o'r cyrff a gafwyd yn arolygon 2005-06, gan ddangos eu dosbarthiad i wahanol sectorau.[1]

Dyma ganllaw ar sut i ddosbarthu rhai achosion dyrys:

- Swyddfa'r Post: ystyrir bod pob swyddfa bost leol yn perthyn i'r corff hwn. Felly hefyd y "Royal Mail". Ei ddosbarth yw "Siop/busnes cadwyn"
- Meddygon: fe'u priodolir i'r Byrddau Iechyd Lleol. Eu dosbarth yw "Iechyd'
- Deintyddion: cyrff annibynnol, ond eto eu dosbarth yw "Iechyd'
- Cyngor ar Bopeth: un corff, ai'i ddosbarth yw "Gwirfoddol'
- Cymuned yn gyntaf: fe'i briodol i'r Cyngor Sir lleol (dosbarth "Llywodraeth Leol')

[1] Mae'r dosbarthiad yn priodoli corff i ddosbarth a sector. Gweler y tabl yn Atodiad A am enghraifft o'r dosbarthiadau hyn. Gall corff gynnwys mwy nag un gangen e.e. cadwyn o sefydliadau megis banc neu archfarchnad, sy'n bodoli mewn gwahanol fannau. Mae man yn cyfeirio at y sefydliad unigol, a cheir enw a chyfeiriad i bob un.

- Gyrfa Cymru Gogledd Orllewin, Gogledd ayb: cwmnïoedd annibynnol, h.y. nid un corff ond nifer OND i'w dosbarthu fel Llywodraeth Ganol
- Perthyn i ddosbarth siop/busnes mawr y mae pob siop/busnes sydd ag mwy nag UN man, h.y. cyfeiriad

RHAN 2 FFURFLENNI GRID A CHYFARWYDDIADAU

Cyffredinol

Er mwyn priodoli'r cyrff i'r dosbarthiadau a sectorau priodol, mae'n oll bwysig bod cymaint o wybodaeth â phosibl yn cael ei chofnodi ar y ffurflenni i gynorthwyo yn y gwaith. Yn bennaf, dylid cofnodi enwau mor ddiamwys â phosibl, e.e. "Clinic Meddygon Dr A. Jones a Dr B. Evans, 123 Stryd Fawr, Tre-fach", yn hytrach na "Clinic Tre-fach"

1. Arwyddion

1. 1 Arwyddion Llywodraeth Ganol, Lleol A Llysoedd

Cyfarwyddiadau cwblhau'r grid arwyddion i gyrff llywodraeth ganol, lleol a llysoedd

Prif Arwydd Adnabod

Dyma'r arwyddion sy'n dynodi'r corff; dyma'r arwydd enw. Fel arfer bydd ar flaen yr adeilad.
Dim ond **un** o'r arwyddion hyn fyddwn chi'n ei nodi – os oes mwy nag un, byddwch yn nodi'r mwyaf.

Arwyddion gwybodaeth

Dyma'r arwyddion a ddefnyddir i gyflwyno gwybodaeth – oriau gweithio, gwasanaethau, ayb. Fel arfer mae'r rhain yng nghyntedd yr adeilad. Yn yr achos hwn, byddwch yn nodi'r **ddau** arwydd cyntaf yr ydych yn eu gweld wrth gerdded o gyfeiriad y drws ffrynt (dynodir yn arwyddion 2 a 3 ar y ffurflen).

FFURFLEN GRID ARWYDDION LLYWODRAETH GANOL, LLEOL A LLYSOEDD

Enw a chyfeiriad y corff + cyfeirnod grid	Dyddiad	Amser	Iaith arwydd 1af			Iaith 2il arwydd			Iaith 3ydd arwydd			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	

1.2 Arwyddion Cludiant Cyhoeddus

Cyfarwyddiadau ar gyfer y grid i gludiant cyhoeddus

Dull gweithredu

Byddwch yn nodi'r iaith a glywir ar yr uwch seinydd wrth ymweld â'r orsaf. Os nad oes neges, byddwch yn disgwyl am bum munud. Os nad oes neges o fewn pum munud, byddwch yn gadael y blwch yn wag.

Prif arwydd adnabod

Dyma'r arwydd sy'n rhoi enw'r orsaf neu arosfan. Cofnodir **un** arwydd yn unig; os oes mwy nag un, cofnodir yr arwydd mwyaf.

Is-arwyddion gwybodaeth

O dan y pennawd hwn, byddwch yn edrych ar y **ddau** arwydd gwybodaeth cyntaf a welwn.

Mewn gorsafoedd, ni fyddwch yn edrych ar unrhyw arwyddion sydd mewn siopau a all fod ar safle'r orsaf. Yn hytrach, rydych eisiau arwyddion sy'n rhoi gwybodaeth am amserlenni, gwasanaethau, ayb.

Iaith yr uwch seinydd

Os defnyddir mwy nag un iaith, nodwn yr iaith a ddefnyddir gyntaf fel y brif iaith.

FFURFLEN GRID ARWYDDION CLUDIANT CYHOEDDUS

Enw a chyfeiriad y corff + cyfeirnod grid	dyddiad	amser	Iaith Arwydd 1af			Iaith 2il arwydd			Iaith 3ydd arwydd			Iaith uwch seinydd			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	

1.3 Arwyddion Theatrau a Sinemâu

Cyfarwyddiadau ar gyfer y grid sinemâu a theatrau

Prif arwydd adnabod
Dim ond **un** o'r arwyddion hyn fyddwn chi'n ei nodi ar gyfer bob sinema neu theatr yr ydych yn ymweld â nhw – os oes mwy nag un, byddwch yn nodi'r mwyaf.

Arwyddion gwybodaeth

Dyma'r arwydd a ddefnyddir i gyflwyno gwybodaeth – oriau gweithio, gwasanaethau, ayb. Yn yr achos hwn, byddwch yn nodi'r 2 arwydd cyntaf yr ydych yn ei weld.

FFURFLEN GRID ARWYDDION
Sector: Theatrau a Sinemâu

Enw a chyfeiriad y corff + cyfeirnod grid	dyddiad	amser	Iaith arwydd 1af			Iaith 2il arwydd			Iaith 3ydd arwydd			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	

1.4 Ffurflen Grid Arwyddion Priffyrdd

Cyfarwyddiadau ar gyfer y grid arwyddion priffyrdd

Edrychir yma ar y brif stryd siopa, a phum stryd/ ffordd gyfagos. Ymwelwch â maes parcio cyhoeddus os nad oes peiriannau parcio ar y stryd/ ffordd.

Bydd angen i chi dynnu lluniau o'r arwyddion hyn yn ogystal.

Nodir iaith **un** o'r arwyddion ym mhob achos, sef y cyntaf a welir yn y lleoliad:

Enw'r stryd + cyfeirnod grid	dyddiad	amser	Iaith Arwydd stryd C/			Iaith arwydd mynediad/ dim aros ⃠			Iaith arwydd cyfeirio ➲			Iaith peiriant parcio Ⓟ			Iaith arwyddion traffig △			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	

1.5 Arwyddion Siopau A Busnesau

Byddwch yn edrych ar siopau a busnesau mewn strydoedd a chanolfannau siopa, a byddwch bob amser yn cynnwys y Stryd Fawr.

Siopau a busnesau

Prif arwydd adnabod

Dyma arwydd adnabod y siop neu fusnes, gyda'r enw arno. Nodwch **un.**

Is-Arwyddion – ffenestr y siop

Yn achos siopau, byddwch yn edrych ar yr iaith yn ffenestr y siop: eitemau, prisiau, rhybuddion, ayb. os oes rhai. Cynhwyswch unrhyw hysbysebion y siop ei hun. Anwybyddwch bosteri a hysbysebion sy'n sôn am weithgareddau cymdeithasol neu ddigwyddiadau eraill.

Yn achos busnesau, edrychwn ar arwyddion oriau agor, ayb.

Nodwch **ddau** o'r is-arwyddion hyn.

FFURFLEN GRID ARWYDDION SIOPAU A BUSNESAU

Enw a chyfeiriad y siop/ busnes	dyddiad	amser	Iaith arwydd 1af			Iaith 2il arwydd			Iaith 3ydd arwydd			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	

1.6 Ffurflen Grid Hysbysebion

Cyfarwyddiadau

Yma nodwch yr hysbysebion a welwch ar y stryd ac yn y gymuned – ar waliau, byrddau hysbysebu, ayb.

Enw'r corff/ busnes a lleoliad yr hysbyseb	dyddiad	amser	Iaith yr hysbyseb			Iaith hysbysebu
			1	2	3	1 Cymraeg yn unig/ bennaf 2 Saesneg yn unig/ bennaf 3 Dwyieithog
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	
			1	2	3	

2. Ymweliadau

2.1 Ymweliadau â Llywodraeth Ganol, Llywodraeth Leol A'r Llysoedd

Byddwch yn ymweld â phob corff llywodraeth ganol, lleol a llys barn yn y lleoliad.

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd wrth ymweld â phob corff. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Iaith cyfarch y cyrff (Iaith ymateb 1af)

Yr amcan yw i'r person sy'n gwasanaethu'r cyhoedd ddweud digon o eiriau i'n galluogi i ddarganfod ym mha iaith y maent wedi'n cyfarch. Er mwyn ceisio cyrraedd y nod, *dylem aros yn ddistaw am ychydig*. Os yw hynny'n creu anesmwythyd, byddwch chi'n siarad gyntaf, yn Gymraeg bob amser.

Iaith addasiad y cyrff (Iaith 2il ymateb)

Bob tro y mae'n bosib, unwaith yr ydych wedi cael y dangosydd adnabod iaith, dylech ofyn cwestiwn a ddylai fod yn Gymraeg bob amser. Dylai fod yn gwestiwn y gallai unrhyw un sy'n ymweld â'r corff ei ofyn, sydd angen ateb tu draw i Ie neu Na; nid yw atebion amwys yn ddilys.

Lefel Cwrteisi
Byddwch hefyd yn asesu lefel cwrteisi'r ymateb a gewch gan y corff. Bydd gwasanaeth cwrtais iawn yn golygu rhywun sydd yn mynd o'u ffordd i'ch helpu ac yn foesgar; bydd gwasanaeth gweddol gwrtais yn golygu eich bod yn derbyn y gwasanaeth y gofynnwch amdano er nad yw'r person yn mynd o'u ffordd i'ch helpu; ac mae anghwrtais yn cynnwys gwasanaeth sydd ar lefel is na hyn, yn arbennig ymateb sarhaus, dirmygus, ac agwedd ddi-hidio.

FFURFLEN GRID YMWELIADAU Â LLYWODRAETH GANOL, LLYWODRAETH LEOL A'R LLYSOEDD

Enw a chyfeiriad y siop/ busnes + cyfeirnod grid	dyddiad	amser	Iaith ymateb 1af			Iaith 2il ymateb			Lefel cwrteisi			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog Lefel cwrteisi: 1 Cwrtais iawn 2 Gweddol gwrtais 3 Anghwrtais
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	

2.2 Ymweliadau Siopau A Busnesau

Byddwch yn ymweld â 60 o siopau a busnesau yn y lleoliad, a 10 o siopau/busnesau mawr (os oes digon yn y lleoliad).

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd wrth ymweld â phob corff. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Iaith cyfarchiad
Yr amcan yw i'r person sy'n gwasanaethu'r cyhoedd ddweud digon o eiriau i'n galluogi i ddarganfod ym mha iaith y maent wedi'n cyfarch. Er mwyn ceisio cyrraedd y nod, *dylem aros yn ddistaw am ychydig*. Os yw hynny'n creu anesmwythyd, byddwch chi'n siarad gyntaf, yn Gymraeg bob amser.

Iaith yr ymateb

Bob tro y mae'n bosib, unwaith yr ydych wedi cael y dangosydd adnabod iaith, dylech ofyn cwestiwn a ddylai fod yn Gymraeg bob amser. Dylai fod yn gwestiwn y gallai unrhyw un sy'n ymweld â'r busnes ei ofyn, sydd angen ateb tu draw i Ie neu Na; nid yw atebion amwys yn ddilys.

Lefel Cwrteisi
Byddwch hefyd yn asesu lefel cwrteisi'r ymateb a gewch gan y siop/busnes. Bydd gwasanaeth cwrtais iawn yn golygu rhywun sydd yn mynd o'u ffordd i'ch helpu ac yn foesgar; bydd gwasanaeth gweddol gwrtais yn golygu eich bod yn derbyn y gwasanaeth y gofynnwch amdano er nad yw'r person yn mynd o'u ffordd i'ch helpu; ac mae anghwrtais yn cynnwys gwasanaeth sydd ar lefel is na hyn, yn arbennig ymateb sarhaus, dirmygus, ac agwedd ddi-hidio.

FFURFLEN GRID YMWELIADAU Â SIOPAU A BUSNESAU

Enw a chyfeiriad y siop/ busnes + cyfeirnod	dyddiad	amser	Iaith ymateb 1af			Iaith 2il ymateb			Lefel cwrteisi			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog Lefel cwrteisi: 1 Cwrtais iawn 2 Gweddol gwrtais 3 Anghwrtais
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	

2.3 Ymweliadau â Sefydliadau Amrywiol

Byddwch yn ymweld ag 20 o gyrff amrywiol yn y lleoliad, gan ddethol sampl o blith y sectorau a nodir.

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd wrth ymweld â phob corff. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Defnyddiwch y ffurflen ganlynol i gofnodi ymweliadau â chyrff yn y sectorau canlynol:

- Sefydliadau gwirfoddol
- Iechyd
- Cludiant
- Theatrau a Sinemâu

Nodwch yn glir pa sector mae'r cyrff yn perthyn iddynt, neu defnyddiwch ffurflen ar wahân i bob un, wedi eu labelu'n briodol.

Iaith cyfarch y cyrff (iaith ymateb 1af)

Yr amcan yw i'r person sy'n gwasanaethu'r cyhoedd ddweud digon o eiriau i'n galluogi i ddarganfod ym mha iaith y maent wedi'n cyfarch. Er mwyn ceisio cyrraedd y nod, *dylem aros yn ddistaw am ychydig.* Os yw hynny'n creu anesmwythyd, byddwch chi'n siarad gyntaf, yn Gymraeg bob amser.

Iaith addasiad y cyrff (iaith 2il ymateb)

Bob tro y mae'n bosib, unwaith yr ydych wedi cael y dangosydd adnabod iaith, dylech ofyn cwestiwn a ddylai fod yn Gymraeg bob amser. Dylai fod yn gwestiwn y gallai unrhyw un sy'n ymweld â'r corff ei ofyn, sydd angen ateb tu draw i Ie neu Na; nid yw atebion amwys yn ddilys.

Lefel Cwrteisi
Byddwch hefyd yn asesu lefel cwrteisi'r ymateb a gewch gan y corff. Bydd gwasanaeth cwrtais iawn yn golygu rhywun sydd yn mynd o'u ffordd i'ch helpu ac yn foesgar; bydd gwasanaeth gweddol gwrtais yn golygu eich bod yn derbyn y gwasanaeth y gofynnwch amdano er nad yw'r person yn mynd o'u ffordd i'ch helpu; ac mae anghwrtais yn cynnwys gwasanaeth sydd ar lefel is na hyn, yn arbennig ymateb sarhaus, dirmygus, ac agwedd ddi-hidio.

FFURFLEN GRID YMWELIADAU Â SEFYDLIADAU AMRYWIOL

Enw a chyfeiriad y corff	dyddiad	amser	Iaith ymateb 1af			Iaith 2il ymateb			Lefel cwrteisi			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog Lefel cwrteisi: 1 Cwrtais iawn 2 Gweddol gwrtais 3 Anghwrtais
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	

3. Galwadau Ffôn

3.1 Galwadau Ffôn I Sefydliadau Llywodraeth Ganol, Llywodraeth Leol A'r Llysoedd

Byddwch yn gwneud dwy alwad ffôn yr un i bob corff llywodraeth ganol, lleol a llys barn yn y lleoliad.

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd wrth ffonio pob corff. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Cyfarwyddiadau cwblhau grid galwadau ffôn

Nifer y galwadau
Gwneir **dwy** alwad i bob corff llywodraeth ganol a lleol, gydag un alwad yn y bore, ac un arall yn y prynhawn neu gyda'r nos, pan fo hynny'n addas/bosib. Yn yr achosion eraill, gwneir un alwad. Os nad oes ateb, ceisiwch ffonio ddwy waith eto ar wahanol ddiwrnodiau. Os nad ydych wedi cael ateb erbyn y 3ydd galwad, dilëwch y corff o'r rhestr ac ymgynghorwch gyda Threfnydd y Prosiect er mwyn dethol corff arall yn ei le. Os oes peiriant ateb, nodwch iaith y neges, ond peidiwch â gadael neges eich hun. Eto, ceisiwch ffonio ddwy waith eto ar wahanol ddiwrnodiau. Os nad ydych wedi cael ateb erbyn y 3ydd galwad, dilëwch y corff o'r rhestr ac ymgynghorwch gyda Threfnydd y Prosiect.

Iaith cyfarchiad
Yr amcan yw i'r person sy'n ateb y ffôn ddweud digon o eiriau i'n galluogi i ddarganfod pa iaith y maent wedi ei defnyddio i'n cyfarch. Nid yw atebion amwys yn ddigonol i roi arwydd iaith i chi (e.e. helo, haia!). Er mwyn ceisio sicrhau eich bod yn gallu dynodi'r iaith, *bydd angen i chi aros yn dawel er mwyn i'r person ddweud rhywbeth arall,* neu gofynnwch gwestiwn yn dawel, er mwyn annog yr atebydd i ddweud rhywbeth pellach. Os nad yw'r drefn yma'n gweithio, anwybyddwch yr alwad a thrio unwaith eto o fewn yr wythnos.

Iaith yr ymateb
Unwaith yr ydych wedi nodi'r dangosydd defnydd iaith, dylech ofyn cwestiwn a ddylai fod bob amser yn Gymraeg. Dylai fod yn gwestiwn y gallai unrhyw un sy'n galw'r corff ei ofyn, sydd angen ateb tu draw i Ie neu Na.

Lefel Cwrteisi
Byddwch hefyd yn asesu lefel cwrteisi'r ymateb a gewch gan y corff. Bydd gwasanaeth cwrtais iawn yn golygu rhywun sydd yn mynd o'u ffordd i'ch helpu ac yn foesgar; bydd gwasanaeth gweddol gwrtais yn golygu eich bod yn derbyn yr ymateb y gofynnwyd amdano er nad yw'r person yn mynd o'u ffordd i'ch helpu; ac mae anghwrtais yn cynnwys gwasanaeth sydd ar lefel is na hyn, yn arbennig ymateb sarhaus, dirmygus, ac agwedd ddi-hidio

FFURFLEN GRID GALWADAU FFÔN I SEFYDLIADAU LLYWODRAETH GANOL, LLYWODRAETH LEOL A'R LLYSOEDD

Enw'r corff	Rhif ffôn	dyddiad	amser	Galwad	Iaith ateb 1af			Iaith 2il ymateb			Lefel cwrteisi			Allwedd
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog Lefel cwrteisi: 1 Cwrtais iawn 2 Gweddol gwrtais 3 Anghwrtais
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1af	1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				2il	1	2	3	1	2	3	1	2	3	

3.2 Galwadau Ffôn Siopau A Busnesau

Byddwch yn ffonio 60 o siopau a busnesau yn y lleoliad, a 10 o siopau a busnesau mawr.

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd wrth ffonio pob corff. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Cyfarwyddiadau cwblhau'r grid galwadau ffôn

Nifer y galwadau

Gwneir un galwad i bob siop a busnes yn eich sampl.

Iaith cyfarchiad
Yr amcan yw i'r person sy'n ateb y ffôn ddweud digon o eiriau i'n galluogi i ddarganfod pa iaith y maent wedi ei defnyddio i'n cyfarch. Nid yw atebion amwys yn ddigonol i roi arwydd i chi o'r iaith (e.e. helo, haia!). Er mwyn ceisio sicrhau eich bod yn gallu dynodi'r iaith, *bydd angen i chi aros yn dawel er mwyn i'r person ddweud rhywbeth arall*, neu gofynnwch gwestiwn yn dawel, er mwyn annog yr atebydd i ddweud rhywbeth pellach. Os nad yw'r drefn yma'n gweithio, anwybyddwch yr alwad a thrio unwaith eto o fewn cyfnod o wythnos.

Iaith yr ymateb
Unwaith yr ydych wedi cael y dangosydd adnabod iaith, dylech ofyn cwestiwn a ddylai fod bob amser yn Gymraeg. Dylai fod yn gwestiwn y gallai unrhyw un sy'n galw'r corff ei ofyn, sydd angen ateb tu draw i Ie neu Na.

Lefel Cwrteisi
Byddwch hefyd yn asesu lefel cwrteisi'r ymateb a gewch gan y corff. Bydd gwasanaeth cwrtais iawn yn golygu rhywun sydd yn mynd o'u ffordd i'ch helpu ac yn foesgar; bydd gwasanaeth gweddol gwrtais yn golygu eich bod yn derbyn yr ymateb y gofynnwyd amdano er nad yw'r person yn mynd o'u ffordd i'ch helpu; ac mae anghwrtais yn cynnwys gwasanaeth sydd ar lefel is na hyn, yn arbennig ymateb sarhaus, dirmygus, ac agwedd ddi-hidio.

FFURFLEN GRID GALWADAU FFÔN SIOPAU A BUSNESAU

Enw a chyfeiriad y siop/busnes	Rhif ffôn	dyddiad	amser	Iaith ateb 1af			Iaith 2il ymateb			Lefel cwrteisi			Allwedd
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	Iaith: 1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog Lefel cwrteisi: 1 Cwrtais iawn 2 Gweddol gwrtais 3 Anghwrtais
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	

3.3 Galwadau Ffôn Sefydliadau Amrywiol

Byddwch yn ffonio 20 o gyrff amrywiol, gan ddethol sampl o blith y sectorau isod.

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd wrth ffonio pob corff. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Cyfarwyddiadau cwblhau'r grid galwadau ffôn

Defnyddiwch y ffurflen ganlynol i gofnodi galwadau ffôn i gyrff yn y sectorau canlynol:

- Sefydliadau gwirfoddol
- Iechyd
- Cludiant
- Hamdden (Theatrau a Sinemâu)

Nodwch yn glir pa sector mae'r cyrff yn perthyn iddynt, neu defnyddiwch ffurflen ar wahân i bob un, wedi ei labelu'n briodol.

Nifer y galwadau

Un alwad i'w gwneud i bob corff yn eich sampl.

Iaith cyfarchiad

Yr amcan yw i'r person sy'n ateb y ffôn ddweud digon o eiriau i'n galluogi i ddarganfod pa iaith y maent wedi ei defnyddio i'n cyfarch. Nid yw atebion amwys yn ddigonol i roi arwydd i chi o'r iaith (e.e. helo, hi!). Er mwyn ceisio sicrhau eich bod yn gallu dynodi'r iaith, bydd angen i chi aros yn dawel er mwyn i'r person ddweud rhywbeth arall, neu gofynnwch gwestiwn yn dawel, er mwyn annog yr atebydd i ddweud rhywbeth pellach. Os nad yw'r drefn yma'n gweithio, anwybyddwch yr alwad a thrio unwaith eto o fewn cyfnod o wythnos.

Iaith yr ymateb

Unwaith yr ydych wedi cael y dangosydd adnabod iaith, dylech ofyn cwestiwn a ddylai fod bob amser yn Gymraeg. Dylai fod yn gwestiwn y gallai unrhyw un sy'n galw'r corff ei ofyn, sydd angen ateb tu draw i Ie neu Na.

Lefel Cwrteisi

Byddwch hefyd yn asesu lefel cwrteisi'r ymateb a gewch gan y corff. Bydd gwasanaeth cwrtais iawn yn golygu rhywun sydd yn mynd o'u ffordd i'ch helpu ac yn foesgar; bydd gwasanaeth gweddol gwrtais yn golygu eich bod yn derbyn yr ymateb y gofynnwyd amdano er nad yw'r person yn mynd o'u ffordd i'ch helpu; ac mae anghwrtais yn cynnwys gwasanaeth sydd ar lefel is na hyn, yn arbennig ymateb sarhaus, dirmygus, ac agwedd ddi-hidio.

FFURFLEN GRID GALWADAU FFÔN SEFYDLIADAU AMRYWIOL

Enw a chyfeiriad y corff	Rhif ffôn	dyddiad	amser	Iaith ateb 1af			Iaith 2il ymateb			Lefel cwrteisi			Allwedd
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	Iaith: 1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog Lefel cwrteisi: 1 Cwrtais iawn 2 Gweddol gwrtais 3 Anghwrtais
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	
				1	2	3	1	2	3	1	2	3	

4. Gwefannau

Cyfarwyddiadau i'r gridiau gwefannau

Byddwch yn edrych ar wefannau'r holl gyrff yr ydych wedi eu ffonio.

Nodwch gyfeiriad y wefan (yr URL) ym mhob achos.

Dim ond iaith y testunau a gawn ar y tair haen gyntaf a fyddwn yn ystyried wrth edrych ar wefan y corff.

Os oes opsiwn ar y dudalen gyntaf i ddewis opsiwn Cymraeg (trwy wasgu botwm) yna:

1. Nodwch brif iaith yr haen gyntaf (h.y. y *default*).
2. Nodwch brif iaith yr 2il a'r 3ydd dudalennau.

Nodwch yn glir i ba ddosbarth mae'r cyrff yn perthyn iddynt, neu defnyddiwch ffurflen ar wahân i bob un, wedi ei labelu'n briodol.

FFURFLEN GRID GWEFANNAU

Byddwch yn edrych ar wefannau'r holl gyrff yr ydych eisoes wedi eu ffonio

Enw a chyfeiriad URL y corff	Dosbarth	dyddiad	Tudalen 1af			2il dudalen			3ydd dudalen			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	

5. Taflenni

Byddwch yn chwilio am daflenni gwybodaeth/ cyhoeddusrwydd sydd ar gael yn y cyrff yr ydych yn ymweld â nhw.

Cymerwch sampl o hyd at **dair** taflen o bob corff, sef y tair taflen gyntaf a welwch y union ar ôl i chi fynd i mewn drwy'r drws.

Nodwch yn glir i ba ddosbarth mae'r cyrff yn perthyn iddynt, neu defnyddiwch ffurflen ar wahân i bob un, wedi ei labelu'n briodol.

FFURFLEN GRID TAFLENNI

Enw a chyfeiriad y corff	dyddiad	amser	Iaith Taflen 1			Iaith Taflen 2			Iaith Taflen 3			Allwedd
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	1 Cymraeg 2 Saesneg 3 Dwyieithog
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	
			1	2	3	1	2	3	1	2	3	

6. Arsyllu Mewn Caffi A Thafarn

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd wrth ymweld â phob corff. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Cyfarwyddiadau ar gyfer yr arsylliadau mewn caffi, tafarn ayb.

Mae angen creu rhestr o bob caffi a thafarn yn y lleoliad, er mwyn penderfynu faint o sampl sydd yn ddigonol. Gan mai arsyllu cyfranogol fyddwch yn ei wneud, nid oes raid i'r nifer fod yn fawr, ond dylid anelu at o leiaf 3 caffi a 3 tafarn, neu 10% ohonynt, pa un bynnag sydd fwyaf.

Mae angen i chi nodi'r canlynol:

- Iaith, rhyw ac oedran y gweinyddwyr/ gweithwyr
- Iaith, rhyw ac oedran y gwahanol grwpiau sydd wedi ymgynnull

Mae'n bwysig nad ydych yn tynnu sgwrs gyda phobl eraill yn y lleoliad, ond yn hytrach prynwch ddiod/bwyd ac eistedd o'r neilltu mewn llecyn addas i wylio'r hyn sydd yn mynd ymlaen ac i wrando ar iaith sgwrs bob grŵp. Gellwch wneud nodiadau bras tra'r ydych yno, os yw'n bosib i chi wneud hynny heb dynnu sylw atoch eich hun. Cofiwch wneud nodiadau llawnach cyn gynted â phosib ar ôl gadael.

Nodwch hefyd enw'r lleoliad, y cyfeiriad, dyddiad ac amser yr ymweliad, ac amser gadael.

FFURFLEN GRID YMWELIADAU CAFFI/ TAFARN

Enw a chyfeiriad y caffi/dafarn	Dyddiad Ymweld	Amser	Sylwadau

Enw a chyfeiriad y caffi/dafarn	Dyddiad Ymweld	Amser	Sylwadau
White Lion Y Bala	10.7.06	12.30 – 1.30pm	Roedd llawer o Gymraeg i glywed yn y dafarn. Amser cinio, ac yn brysur. Teledu ymlaen yn y bar yn dangos y newyddion (Saesneg)
Gweinyddwyr: 1 merch 20 oed (Cymraeg) Grwpiau: 2 ferch 30 oed (Saesneg) 3 bachgen 12 oed (Cymraeg) 4 dyn 65+ (Saesneg) 2 fachgen tua 20 + 1 ferch tua'r un oed (Cymraeg)			

7. Arsyllu Ar Deithiau Cludiant Cyhoeddus

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd ar pob taith cludiant cyhoeddus. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Bydd angen i chwi wneud taith ar fws ac/neu dren er mwyn arsyllu ar iaith y gyrrwr a'r teithwyr. Ewch ar daith o fewn y lleoliad, os yw'n ddigon mawr (e.e. o un pen tref Bangor i'r pen arall), neu o'r lleoliad i'r annedd cyfleus agosaf (lle bydd modd i chi gael cludiant yn ôl yn ddidrafferth).

Eisteddwch yn dawel ar y bws/tren a pheidiwch â thynnu sgwrs gyda'r teithwyr eraill.

Mae angen i chi nodi'r canlynol:

- Iaith, rhyw ac oedran y gyrrwr/aig
- Iaith, rhyw ac oedran y gwahanol grwpiau sydd yn teithio ar y bws/tren

Os yw unigolyn yn teithio ar ben ei hun, efallai na fyddwch yn medru darganfod ei iaith – nodwch hynny.

Gellwch wneud nodiadau bras tra'r ydych ar y bws/tren, os yw'n bosib i chi wneud hynny heb dynnu sylw atoch eich hun. Cofiwch wneud nodiadau llawnach cyn gynted â phosib ar ddiwedd y daith.

Nodwch hefyd y daith a gymerwyd, o ble i ble, a dyddiad ac amser y daith.

FFURFLEN GRID TAITH CLUDIANT CYHOEDDUS

Enw a chyfeiriad y cwmni	Dyddiad y daith	Amser	Sylwadau

Enghraifft sut i lenwi'r ffurflen:

Enw a chyfeiriad y cwmni	Dyddiad y daith	Amser	Sylwadau
Arriva	12.7.06	9.30am	Taith bws o'r Cloc ym Mangor i Ysbyty Gwynedd. [Mae'n fws dau lawr ac mae un bachgen tua 16 oed yn gwrando ar walkman ar y llawr uchaf. Mae 18 o bobl ar y llawr uchaf. Tri dyn 65+, un yn sgwrsio yn Saesneg efo dynes 65+, y llall yn sgwrsio yn Gymraeg efo dynes 65+, y llall yn eistedd ar ben ei hun.
Gyrrwr: Gwr canol oed 45-55, (Saesneg) Teithwyr: cyfanswm o 20, ar y llawr uchaf Bachgen 16 oed (ddim yn gwybod pa iaith) Dyn 65+ yn eistedd ar ben ei hun (ddim yn gwybod pa iaith)			

8. Arsyllu Ar Achlysur Chwaraeon

Byddwch yn defnyddio'r dull arsyllu cudd ar bob ymweliad ag achlysur chwaraeon. Ni fyddwch yn datgelu i neb mai ymchwilydd ydych, ond yn hytrach byddwch yn ymddwyn fel aelod o'r cyhoedd.

Dylid dethol un achlysur chwaraeon – gem griced, gem peldroed, ayb. – a mynychu fel aelod cyffredin o'r cyhoedd. Bydd angen i chi gadw'n dawel a pheidio â thynnu sgwrs gyda neb arall.

Mae angen i chi nodi'r canlynol:

- Iaith, rhyw ac oedran swyddogion/gweithwyr/ y clwb neu'r digwyddiad (e.e. pobl wrth y fynedfa, tu ôl i'r stondin te, etc,)
- Iaith, rhyw ac oedran y gwahanol grwpiau sydd yn gwylio'r gêm.

Os yw unigolyn yn gwylio ar ben ei hun, efallai na fyddwch yn medru darganfod ei iaith – nodwch hynny.

Efallai y bydd yn anodd i chi wneud nodiadau bras tra'r ydych yn y gêm, oni bai eich bod mewn sedd o'r neilltu. Mae'n bwysig nad ydych yn tynnu sylw atoch eich hun. Cofiwch wneud nodiadau llawn cyn gynted â phosib ar ddiwedd y gêm, ar ôl i chi adael y lleoliad.

Nodwch hefyd beth oedd yr achlysur chwaraeon, ble yr oedd yn cael ei gynnal, a dyddiad ac amser y gêm.

FFURFLEN GRID ACHLYSUR CHWARAEON

Achlysur	Dyddiad	Amser	Sylwadau

Enghraifft sut i lenwi'r ffurflen:

Achlysur	Dyddiad	Amser	Sylwadau
Gem griced, cae Clwb Criced Bangor	11.4.06	1.30 – 3.30pm	
Swyddogion: 2 ferch yn y gegin (Cymraeg) 1 ferch yn ateb y ffôn (Cymraeg) Gwylwyr: 38 mewn nifer: 1. 4 dyn unigol: 3 canol oed (ddim yn gwybod pa iaith) ac 1 x 65+ (Cymraeg) 2. 5 cwpl ifanc – 3 efo plant bach/babis (Saesneg) 3. Dau gwpl 65+ (ddim yn gwybod pa iaith) 4. 4 dyn a 2 ddynes yn eistedd ar seddau, canol oed (Saesneg) 5. Grŵp o gricedwyr – 8 ifanc ac 1 dyn canol oed (Saesneg) 6. 2 x Grŵp tad & mab yn ymarfer criced (Saesneg) 7. Cwpl canol oed (Saesneg)			

9. Tynnu Lluniau

Mae angen i chi dynnu lluniau digidol o enghreifftiau o'r canlynol:

1. **Arwyddion** cyrff yr ydych yn ymweld â nhw
2. **Hysbysebion** ar waliau ac yn y gymuned
3. **Posteri** digwyddiadau cymunedol
4. **Unrhyw arwyddion sy'n dangos y defnydd o iaith yn y gymuned**, gan gynnwys arwyddion stryd a stadau tai.

NB: Mae angen nodi'r lleoliad, ynghyd ag amser a dyddiad tynnu'r lluniau, a chofnodi enw ystyrlon i'r ffeil .jpg.

FFURFLEN COFNODI LLUNIAU

Disgrifiad o'r llun a chyfeirnod ei leoliad	Dyddiad tynnu'r llun	Amser	teitl y .jpg

ATODIAD A

Dosbarthiad Enghreifftiol o'r Cyrff a astudiwyd, yn dangos y Dosbarth a'r Sector

Cyrff	Dosbarth	Sector
Asiantaeth Swyddfa Brisio Asiantaeth yr Amgylchedd Bwrdd Croeso Canolfan Byd Gwaith CSA Cyllid y Wlad Cyngor Cefn Gwlad DVLA Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol Gyrfa Cymru Gogledd Orllewin Gyrfa Cymru Gorllewin Llygad Busnes Nawdd Cymdeithasol		Llywodraeth Ganol
Asiantaeth Natur Canolfan Groeso Cartref Henoed Cyngor Dinas Bangor Cyngor Sir Ceredigion Cyngor Tref Amlwch Gwasanaeth Tân ac Achub Canolbarth a Gorllewin Cym Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru Heddlu Dyfed-Powys Heddlu Gogledd Cymru Twristiaeth Canolbarth Cymru Un Llais Cymru Voluntary Services Council		Llywodraeth Leol
Llys Ynadon Bangor		Llysoedd barn
Dŵr Cymru; Manweb Scottish Power; Nwy Prydain	Cyfleustodau	Sefydliadau cymdeithasol-economaidd
Abbey plc All Sports Alliance & Leicester Allport & Pickford Alton Murphy Argos ATS Euromaster Autoglass Barclays Beresford Adams Boots Burton Carphone Warehouse Clinton Cards Co-op Comet Group Plc Currys Dafydd Hardy Debenhams Dewhurst Butchers	Siopau mawr/ cadwyni	

Cyrff	Dosbarth	Sector
Amlwch Kebab, Burger, Pizza house Amlwch Pet Shop Amman Valley Estate Gates Ammanford Petshop	Siopau/busnesau bach	
2ACTIV8 Age Concern Bernardo's British Heart Foundation Cancer Research Capel Pendref Cymdeithas Genedlaethol Awtistiaeth Cymdeithas Tai Gwalia Cymdeithas y Deillion Cyngor ar Bopeth FUW Help the Aged NACRO Neuadd Pensiynwyr NFU North Wales Wildlife Trust Oxfam Partneriaeth Adfywio Plaid Cymru Red Cross Shop Relate RSPB RSPCA Shop Scope Severn Hospice Siambr Fasnach SOVA Swyddla'r Blaid Lafur Tabernacl Tai Cymdogaeth Tenovus Ty Hafan Y Groes Goch		Sefydliadau gwirfoddol
Plaza Cinema Theatr Gwynedd Theatr Mwldan Theatr y Glowyr	Theatrau	Hamdden
Clwb Pêl Droed Bangor Clwb Criced Bangor Gem Peldroed Amlwch Gem Rygbi Machynlleth Gem Rygbi Aberteifi Gen Rygbi Rhydaman	Chwaraeon (wedi eu gwylio)	
Bwrdd Iechyd Lleol Powys Deintydd Piktin Dental Surgery Bangor Family Planning Association Machynlleth Dental Practice Mental Health Advocacy Well St Clinic Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru Ymddiriedolaeth GIG Siroedd Dinbych a Chonwy		Iechyd
Arriva Gorsaf Drenau Gorsaf trenau		Cludiant

Cyrff	Dosbarth	Sector
Dragon Boat Restaurant Juice Stop Manor House Restaurant Milk Bar Rhuthun Pizzas Rose of India		Caffis

ATODIAD B

Arolygon i'r Dyfodol

Mae rhai newidiadau methodolegol yr hoffem awgrym ar gyfer unrhyw waith tebyg i'r dyfodol:

1. Arsyllu mewn caffis, tafarnau, achlysur chwaraeon a thaith ar gludiant cyhoeddus	Yn yr arolygon presennol, casglwyd gwybodaeth am iaith a ddefnyddiwyd gan y staff, ond ni ddefnyddiwyd y wybodaeth hon yn y dadansoddiad. Awgrymir dileu'r elfen hon o'r cyfarwyddiadau.
2. Arwyddion Priffyrdd	Gan fod cysondeb polisi ynghylch arwyddion strydoedd, ni chredir bod angen ailadrodd yr ymarfer hwn mewn arolygon i'r dyfodol.
3. Cyfeirnodi	Ni ellir cyfeirnodi siopau a busnesau cyn mynd allan i'r maes oherwydd y dull samplo gwahanol a ddefnyddir gyda'r rhain o'i gymharu â llywodraeth ganol, lleol a llysoedd,. Ym mhob achos, mae angen cyfeirnodi **yn brydlon** ar ôl cwblhau'r gwaith maes.
4. Dileu Ffurflenni	Mewn unrhyw arolygon i'r dyfodol, awgrymir dileu rhai ymarferion ac o'r herwydd mae angen dileu rhai ffurflenni: • arwyddion stadau diwydiannol • arwyddion theatrau a sinemâu • arwyddion priffyrdd
5. Hysbysebion	Mae angen gwahaniaethu rhwng hysbysebion ac arwyddion. Mae arwyddion yn cyfeirio at enwau siopau a busnesau, neu lywodraeth leol neu ganol, a gwybodaeth ynghylch amser agor, oriau swyddfa ayb. Mae hysbysebion i'w gweld oddi ar y safle – yn eich cyfeirio at y siop neu fusnes – neu maent yn cael eu harddangos mewn ffenestri/hysbysfyrddau cyhoeddus. Dylid nodi'r rhain ar ffurflen ar wahân i arwyddion cyrff.
6. Samplo	Mae angen edrych ar ddigonolrwydd y sampl ym mhob lleoliad i'r dyfodol, ond bydd hyn yn dibynnu ar faint o amser sydd ar gael i gynnal yr arolwg, ynghyd â chostau cysylltiedig.

7. Sector Hamdden	Awgrymir dileu'r sector hon fel sector ar wahân o hyn allan – mae'r cyrff hamdden (e.e. canolfannau hamdden, sinemâu, theatrau) yn dod i mewn i gategorïau eraill, naill ai siopau a busnesau mawr, neu siopau a busnesau bach, llywodraeth leol, neu'r sector wirfoddol.
8. Stadau Diwydiannol/Busnes	Yn y dyfodol, dylid trin y rhain fel unrhyw siop neu fusnes arall. Bydd angen felly eu cyfuno yn y ffrâm samplo o siopau/ busnesau, a hepgor y ffurflenni penodol i stadau diwydiannol/ busnes. Mewn rhai achosion, os nad yw stadau diwydiannol/busnes ar agor i'r cyhoedd, dylid eu hanwybyddu wrth dynnu'r ffrâm samplo at ei gilydd. Mae angen gwirio hyn cyn dechrau'r gwaith maes.